

2007 - 2 - Juni

BIBSYS Brukermøte 2007

BIBSYS Brukermøte i Oslo er nå vel overstått. Et nytt arrangement denne gang var de parallelle seminarene som ble holdt allerede på mandagen i brukermøteuka. Formålet med seminarene var å presentere og gi opplæring i bruk av produktene BIBSYS Mime og BIBSYS Tyr, BIBSYS Ask, BIBSYS Lisa, BIBSYS ForskDok og BIBSYS Brage. Det var stor interesse for de fem seminarene som samlet hele 240 deltagere. Det største arrangementet var allikevel fellesmøtet på tirsdagen med 340 deltagere. Onsdag var det tid for temamøter hvor det var mulig å velge mellom ni ulike tema, mens torsdagen ble benyttet til bibliotekledermøte, arbeidsgruppemøter og egne brukermøter for Bragekonsortiet og for Portalkonsortiet. Presentasjoner og referater fra de enkelte møtene er publisert på BIBSYS Nettsted (Se: For BIBSYS-bibliotek > Møter > Brukermøter).

BIBSYS Brukermøte 2008 vil være et av arrangementene under Det 71. norske bibliotekmøte som vil finne sted i Bergen i tidsrommet 5. – 8. mars og ha temaet Verden i biblioteket – biblioteket i verden. Et eget nettsted for Det 71. norske bibliotekmøte er nå på plass med adressen www.bibliotekmote.no. Her vil informasjon til møtedeltagerne bli publisert etter hvert som dette blir klart.

Vi ønsker alle våre lesere en fin sommer. For de som ønsker en utfordring i sommervarmen, anbefaler vi vårt agurkkryssord.

Hege Johannesen

Innhold

<i>BIBSYS Brukermøte 2007</i>	1
<i>Forprosjekt modernisering</i>	3
<i>Vitenskapelig publisering</i>	4
<i>Bibliotek tjenester i LMS</i>	5
<i>BIBSYS Brage – status og videre planer</i>	5
<i>Dataforvaltning – en status</i>	6
<i>Klar for nye tider</i>	7
<i>Elektronisk publisering og institusjonelle arkiv – bruk av åpen kildekode</i>	9
<i>Facebook inn i biblioteket?</i>	10
<i>Nytt(ig) fra BIBSYS brukerstøtte</i>	13
<i>BIBSYS-nytt for 18 år siden</i>	15
<i>Vinnere av påskekryssord i nr 1. 2007</i>	15
<i>Løsning på påskekryss</i>	16
<i>Agurkkryssord</i>	17

Forprosjekt modernisering

Forprosjektet er nå i sin slutfase. Prosjektgruppa har i tett dialog med styringsgruppa avsluttet sitt arbeid med beslutningsgrunnlaget. I sin endelige form utgjør beslutningsgrunnlaget styringsgruppas leveranse til styret i BIBSYS. Kunnskapsdepartementet har pr 20/6 ikke oppnevnt et nytt styre for BIBSYS, slik at behandling av beslutningsgrunnlaget må vente til høsten.

Leveranser

I forrige nr. av BIBSYS-nytt ble det gitt en status så langt for forprosjektet. Styringsgruppa består av representanter for BIBSYS sine kunder, med Ingar Lomheim, UBiT, som leder, Claudia Rodriguez, UiTØ, som sluttbrukerrepresentant, Hilde Trygstad, Diakonhjemmet Høgskolebibliotek, Kari Fagerjord, HiBU, og Hilde Høgås, NB. Siden den gang har styringsgruppa behandlet og godkjent følgende leveranser:

- Prosessanalyse – Delrapport
- Kravspesifikasjon – Delrapport
- Markedsanalyse – Delrapport
- Kostnadsanalyse – Delrapport

Disse leveransene danner grunnlag for hovedleveransen som er *Beslutningsgrunnlag – Rapport fra forprosjekt*

modernisering. BIBSYS Styre er prosjekteier og mottaker av hovedleveransen. Styringsgruppa skal legge fram beslutningsgrunnlaget for BIBSYS Styre, som skal godkjenne denne leveransen og fatte vedtak om videre modernisering. Forrige styre hadde sitt siste møte 29. mars. Vi venter nå på at Kunnskapsdepartementet skal oppnevne nytt styre.

BIBSYS har også sendt en foreløpig søknad til Kunnskapsdepartementet om midler til modernisering. Endelig søknad vil bli sendt når styret har behandlet beslutningsgrunnlaget.

I april oppnevnte styringsgruppa en referansegruppe som har bistått styringsgruppa med å kommentere leveranserapportene. Medlemmer har vært:

- Arnt Dragsten, UBiT
- Stein Høydalsvik, UBTØ
- Leif Magne Iversland, UBB
- Hana Christie, UBO

Mer informasjon

Mer informasjon om selve beslutningsgrunnlaget kommer ut når styret har behandlet dette. For øvrig vil vi legge ut oppsummeringer av delrapportene på BIBSYS nettsted¹ i løpet av juni. Her vil også presentasjonen fra brukermøtet i Oslo være tilgjengelig.

¹Se: For BIBSYS-bibliotek > Prosjekter

Videre arbeid

Det videre arbeidet med moderniseringen forventes satt i gang i september 2007.

Anita Øynes

Vitenskapelig publisering

Kunnskapsdepartementet har en ny modell for tildeling av midler til UH-sektoren. I denne gis det uttelling for vitenskapelig publisering. For å få et best mulig grunnlag for tildelingen, er det opprettet et eget sentralt system ITAR (ImportTjeneste og AutoritetsRegistre) som skal benyttes som grunnlag for å avgjøre hva som er vitenskapelig publisering.

I ITAR ligger et register over de publiseringskanaler som er definert som vitenskapelige. Norsk Samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD) har ansvaret for registeret. Med publiseringskanal menes tidsskrift, serie eller utgiver. For monografier og artikler i artikkelsamlinger (antologier) vil registeret inneholde alle godkjente utgivere av vitenskapelige ISBN-titler.

ITAR inneholder også bibliografiske data om vitenskapelige publikasjoner. For artikler i tidsskrift og serier benyttes ISI og NORART som kilder for data inn i ITAR. For vitenskapelige monografier og vitenskapelige artikler i antologier skal Bibliotekbasen i BIBSYS Bibliotek-

system benyttes som kilde. For at data i Bibliotekbasen skal kunne leveres til ITAR, må det registreres noe mer informasjon om dokumentene:

- at dokumentet er vitenskapelig
- antall forfattere
- institusjonstilhørigheten til forfattere
- personens relasjon til dokumentet (forfatter)

Bibliotekene er også pålagt å analysere artikkelsamlinger der ansatte ved egen institusjon har skrevet artikler og registrere disse som I-analytter.

De Bibliografiske data for vitenskapelige publikasjoner vil bli overført til ITAR hver måned. Derfra vil data så bli sendt videre til BIBSYS ForskDok og Frida.

I BIBSYS Biblioteksystem er det innført noen nye MARC-felt og delfelt. Disse ble tatt i bruk fra 18. juni 2007 og er beskrevet i håndboka BIBSYS-MARC Bibliografisk format.

Den nye registreringspraksisen gjelder kun for UH-institusjonene og deres bibliotek. Det er sendt ut brev til alle BIBSYS-bibliotekene om saken.

Kontakt BIBSYS brukerstøtte for mer informasjon.

Rune Brandshaug

Bibliotek tjenester i LMS

BIBSYS ønsker å kunne levere elektroniske bibliotek tjenester på de arenaer der studenter og ansatte ved BIBSYS-bibliotekene oppholder seg. I fjor gjennomførte BIBSYS prosjektet BIBSYS til tjeneste med midler fra ABM-utvikling. I år har BIBSYS fått midler fra ABM-utvikling for prosjektet Bibliotek tjenester i LMS (Læringsmiddel-systemer). Prosjektet vil bli gjennomført i samarbeid med Høgskolen i Agder og med Fronter som leverandør av LMS.

Prosjektet har som målsetting å integrere minst en elektronisk bibliotek tjeneste som et verktøy i Fronter. Aktuelle tjenester er søk i Bibliotekbasen, Mine lån og bestillinger, fornying av lån og faste søk. Det er ennå ikke bestemt hvilke av disse som blir tatt med i prosjektet.

Tjenestene som tilbys vil bli laget etter mal fra BIBSYS til tjeneste-prosjektet og vil bli tilbudt som en åpen tjeneste (web services) fra BIBSYS. Andre leverandører av LMS kan derfor også integrere disse i sine systemer.

Rune Brandshaug

BIBSYS Brage - status og videre planer

Det har ikke skjedd vesentlige endringer i BIBSYS Brage siden produktet ble satt i drift i vinter. I løpet av andre halvår 2007 er det imidlertid planlagt en større videreutvikling av BIBSYS Brage. De ressursene vi har fått tildelt til dette formål, vil bli brukt til bl.a. å få utført så mange som mulig av de endringene som alle, eller de fleste av deltagerne i Brage-konsortiet har ønsket. Arbeidsgruppen for konsortiet har fått tilsendt en liste over de endringsforslagene som er meldt i BIBSYS Meldingssystem, slik at de kan komme med sine anbefalinger mhp. prioriteringer.

En tettere integrasjon mellom BIBSYS Brage og BIBSYS ForskDok er en oppgave vi prioriterer høyt og som vi planlegger å ha utført innen utgangen av 2007.

Av årsaker som vi ikke er herre over, er ID-tjenesten dessverre ikke på plass ennå, men vi regner med at dette vil være i orden i løpet av august. Når ID-tjenesten er på plass, vil vi også åpne for eksport til NORA og beta-stempelet kan da fjernes for godt.

Når det gjelder bruken av BIBSYS Meldingssystem, så ber vi om at dere ikke samler flere endringsforslag i samme melding. Spesielt viktig er det å unngå blanding av endringsforslag som gjelder rent, lokale tilpasninger (endring av logo,

fonter, etc.) og endringsforslag som gjelder alle arkivene/institusjonene (søkefunksjonalitet, samlingshåndtering, etc.) Dette fordi det ikke skal herske tvil om hva som er prioritert hvis andre institusjoner prioriterer meldingen.

Gunvald Strømme

Dataforvaltning – en status

Driftsoppdrag

I 2006 ble det importert bibliografiske data til Bibliotekbasen for et nytt bibliotek; Nasjonalt folkehelseinstitutt. Dette resulterte i en tilvekst på 2 167 nye titler med i alt 7 666 eksemplarer.

Det ble utført 100 konverteringer av data i Bibliotekbasen og andre typer driftsoppdrag. 36 av driftsoppdragene var slike som utføres uten å fakturere oppdragsgiver, mens 64 oppdrag ble fakturert. De største driftsoppdrag i 2006 var tre biblioteksammenslåinger.

I 2007 er det hittil importer bibliografiske data for Samisk høgskole og foretatt en musikkimport for Høgskolen i Agder. Flere bibliografiske importer står i kø for høstsemesteret. Vi har også fått inn ønsker om to biblioteksammenslåinger der den ene er for Universitetsbiblioteket i Oslo UMH og UMH/BSS. Den skal tas i august.

Driftsjobber

BIBSYS foretar ukentlige importert til Bibliotekbasen fra Library of Congress, og ukentlig avleveringer til Norsk Samkatalog fra Bibliotekbasen. Totalt produseres årlig rundt 1400 spesialkataloger, og oppdatering av emnehierarkiet i BIBSYS Emneportal gjøres på forespørsel. Fjernlån mellom bibliotekene avregnes hvert kvartal. Importer av innholdsinformasjon til Bibliotekbasen kjøres ukentlig, og totalt 400.000 beskrivelser er nå tilgjengelige i databasen.

Daglig importeres data for nasjonale biblioteknummer fra Nasjonalbibliotekets Base Bibliotek til låntakerregisteret i BIBSYS Biblioteksystem. I 2006 startet 5 institusjoner med daglig import av data om låntakere fra studentregistre, og nå er det totalt 21 institusjoner som benyttet denne tjenesten. I tillegg gjennomføres rundt 30 importert av data om egne låntakere for insistusjoner som ikke benytter daglig import.

BIBSYS importerer data om nettdokumenter til Bibliotekbasen, dette gjelder data både om e-tidssrifter og om e-bøker. I 2006 ble det foretatt import av e-tidsskrifter for 63 ulike bibliotekskoder, og import av e-bøker for 20 ulike bibliotekskoder. Antall e-tidsskrifttitler i Bibliotekbasen økte i 2006 fra ca 27.000 til ca 32.500, mens antall e-boktitler økte fra ca 38.000 til 55.000 i løpet av året. Totalt antall nye dokid som ble registrert for e-tidsskrifter i 2006 var ca. 140.000. Av disse ble 6.000 registrert manuelt av bibliotekene, mens 134.000 ble registrert

ved importarbeidet i BIBSYS. Hvis en antar at det koster ett årsverk å registrere mellom 5 000 og 8 000 eksemplarer manuelt ved et bibliotek, vil det importarbeidet som utføres av BIBSYS spare bibliotekene for mellom 16 og 26 årsverk. Arbeidet ble utført med om lag 2 årsverk i BIBSYS.

Sigrid Smedsrud

Klar for nye tider

En omarbeidelse av konferanseforedraget 'Moving towards a service-oriented architecture', holdt av Erlend Gutteberg ved 31st Library Systems Seminar of ELAG 9. – 11. mai 2007, Barcelona (<http://ask.bibsys.no/ask/action/show?pid=r07011970&kid=forskpub>)

Nye tider

BIBSYS har en lang tradisjon for å støtte ulike standarder og tilgjengeligjøre disse på internett. Som følge av en rekke prosjekter og endringsvillig strategi, er BIBSYS systemer under stadig modernisering og endring.

De krav som stilles til biblioteksystemer i dag, er av en helt annen natur enn for få år siden. Kravene endres i takt med teknologiske nyvinninger og trender på internett. Og internett endrer seg nærmest fra uke til uke. For å følge dette tempoet må biblioteksystemene bygges opp på en helt ny måte. Ved å konstruere 'byggeklosser' og knytte disse sammen på en slik måte at de i svært liten utstrekning

er avhengige av hverandre, vil vi få muligheter for en slik endringsdyktig arkitektur.

Nye krav

Utfordringer biblioteksystemene kan forventes å måtte løse kan være:

- Håndtere brukerstyrt informasjon.
- Samhandle med andre systemer som del av større og komplekse arbeidsmønstre.
- Stadige krav til endring av fundamental funksjonalitet.
- Endringer i takt med teknologiske nyvinninger og metodikk.

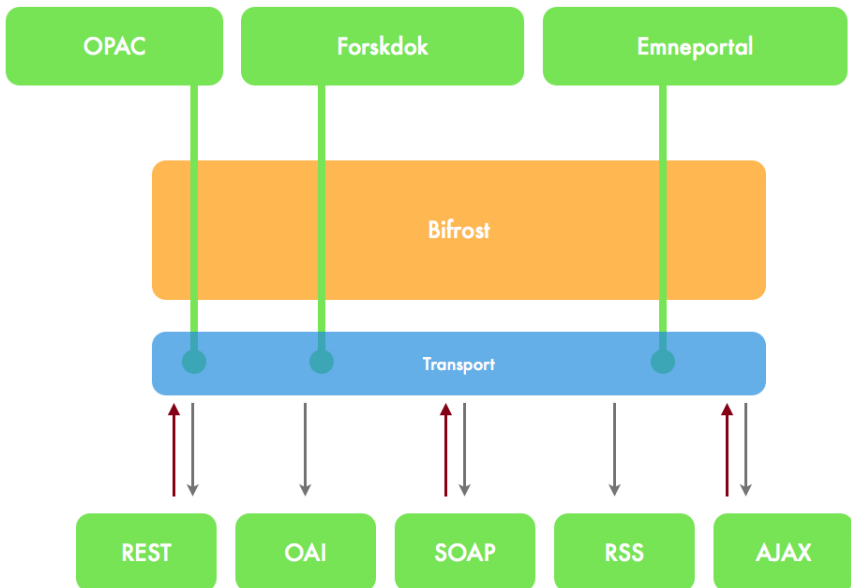
Nye løsninger

Prosjekter som 'BIBSYS Til Tjeneste' og BIBSYS rolle i DigitAlt har vist vei, og ført til utviklingen av en ny kjerne for tjenesteorientert arkitektur i BIBSYS systemer. Kjernen har fått navnet Bifrost, som er navnet på regnbuen i norrøn mytologi, og var gudenes vei til menneskeverdenen. Broen var magisk, og kun gudene kunne bruke den. Bifrost i BIBSYS fungerer som koblingen mellom de ulike bakenforliggende systemene, og vil gi brukerne tilgang til alle disse på en ensartet måte. Altså motsatt av hva som var tilfelle for den norrøne Bifrost, og åpne for tilgang for BIBSYS brukere (både mennesker og maskiner). Bifrost vil gjøre bakenforliggende systemer nær uavhengig av brukergrensesnittet, og åpne for ulike metoder for oppdatering, kvalitetssikring og gjennfinning.

Referanser

Fowler, M. (2004) Inversion of Control Containers and the Dependency Injection pattern

(<http://www.martinfowler.com/articles/injection.html>)

Erlend Guttelberg

Elektronisk publisering og institusjonelle arkiv – bruk av åpen kildekode

*Sammendrag av artikkel skrevet av Ellen Røyneberg til 31st Library Systems Seminar of ELAG 9. – 11. mai 2007, Barcelona
(<http://elag2007.upf.edu/papers/royneberg.pdf>)*

I januar 2007 startet arbeidet med Pepia-prosjektet. Prosjektet ble finansiert vha 50 % støtte fra ABM-utvikling, de resterende 50 % ble betalt av konsortiet.

Prosjektgruppen, som bestod av tre medlemmer fra konsortiet samt en utvikler og prosjektleder fra BIBSYS, utarbeidet en kravspesifikasjon som dannet grunnlag for resten av prosjektet. I tillegg kartla gruppen fem aktuelle system, DSpace, EPrints, Fedora, Diva og LOCKSS. DSpace ble valgt som systemplattform blant annet av følgende grunner:

- DSpace oppfylte flere krav enn de andre systemene.
- Flere institusjoner i hele verden har erfaring med DSpace.
- DSpace kan driftes på en serverplattform BIBSYS har erfaring

med.

- DSpace er et åpen kildekode system.

Et institusjonelt arkiv er den grønne vei til open access, og det kan ses på som institusjonens ansikt utad. Det ble derfor tidlig bestemt at alle institusjonene i konsortiet burde ha hvert sitt arkiv. BIBSYS måtte derfor få på plass et utviklingsmiljø som enkelt kunne lage mer enn 30 applikasjoner ut fra en kildekode, men med mulighet for forskjellige config- css- og jspfiler. På denne måten vil det være mulig for institusjonene å få individuelle grafiske tilpasninger.

DSpace er et stort og komplekst system, som er utviklet som et samarbeid i DSpace miljøet. En av fordelene med å velge DSpace er nettopp dette aktive miljøet, da eksperter kun er en e-post unna. Men det er noen ulemper med bruk av åpen kildekode. Terskelen for å ta i bruk DSpace kan virke høy for både utviklere og administratorbrukere, men det tar ikke lang tid før man får oversikt over systemet. DSpace er et godt grunnlag og det ville ikke vært mulig å oppnå liknende resultat på så kort tid uten dette systemet.

Ellen Røyneberg

Facebook inn i biblioteket?

7. mai fikk jeg en invitasjon fra ei venninne om å melde meg inn i Facebook. Dagen etter refererte Adresseavisen Lindorffs syn på bruk av Facebook i arbeidstida: 'Facebook kan koste deg jobben'. Huff, tenkte jeg, da tør jeg i hvert fall ikke åpne Facebook i arbeidstida hos BIBSYS! Men vent nå litt...

På Biblioteknorge-lista spissformulerer en bibliotekansatt det motsatte av det Lindorff sier:

'Dersom man IKKE er med i Facebook eller andre nettsamfunn bør bibliotekaren få sparken. Hvorfor? Fordi bibliotekene må være tilstede og synlige på arenaer der spesielt ungdom ferdes. (...) Fordi vi må ha kompetanse på og vite hva kundene våre snakker om når de spør i biblioteket og bruker bibliotekenes PCer til ulike 2.0-formål. Dessuten er disse arenaene potensielle markedsføringsverktøy for bibliotekene.'

Jeg er enig med denne ansatte om at både bibliotekene og BIBSYS må holde seg orientert om nye netttjenester, for å holde tritt med sluttbrukerne av våre tjenester. Det er mye bra med Facebook, men nettsamfunnet har også sine skyggesider, som man bør være klar over før man tar det i bruk.

Hva er Facebook?

Facebook nevnes ofte i sammenheng med web 2.0², og betegnes som en brukerstyrt netttjeneste³ eller nettsamfunn. Som enkeltindivid kan du på Facebook holde kontakten med dine venner og bekjente via små og store nettverk. Organisasjoner og firmaer har også begynt å ta i bruk Facebook for å markedsføre sine tjenester og for å nå sine brukere på deres egne arenaer.

På Facebook kan alle som ønsker, lett registrere seg som bruker med personlig profil, inklusiv bilde. Det at det er så lett å registrere seg, og lett å bruke, har nok en del å si for den eksplosive bruken. I dag er det over 24 millioner brukere fra hele verden på Facebook. I Norge er det en sterk vekst av brukere. I skrivende stund er det ca 269.000 brukere knyttet til nettverket 'Norway'.

Man kan også melde seg inn i grupper eller nettverk, eller opprette helt nye grupper. For eksempel fins mange grupper relatert til utdanning, steder, organisasjoner osv. BIBSYS er i skrivende stund ikke 'offisielt' registrert på Facebook. Likevel får man treff på ei gruppe som kaller seg 'Vi som er på BIBSYS'. Mange vil kanskje tro at denne er oppretta av BIBSYS og består av BIBSYS-ansatte. Imidlertid er denne

² For mer inngående definisjon av web 2.0 og i bibliotek 2.0, se BIBSYS-nytt fra desember 2006.

³ Eksempler på andre brukerstyrte netttjenester er Blogger, Second Life, Nettby, LinkedIn og MySpace.

gruppa oppretta av en privatperson og målgruppa er personer 'som ligg i søkemotoren på Bibsys'.

Man kan også opprette 'events', der man kan legge ut informasjon om hendelser for eksempel kulturtilbud som konserter, kunstutstillinger osv.

En annen funksjon i Facebook er en enkel e-postfunksjon ('Inbox'), der du kan kommunisere en-til-en med dine venner og bekjente. Det fins også en oppslagstavle-funksjon ('The Wall'), eller en slags gjestebok, der man kan skrive beskjeder som alle kan se. Ikke alle er like begeistra for at man (med eller uten vilje) sender personlige meldinger på denne veggen. Det fins også en 'vinke'-funksjon ('poke'), som visstnok brukes til å flørte med andre på Facebook.

Det fins ikke noen chatte-funksjon på Facebook, noe som vel kan betegnes som en svakhet eller mangel.

Bruker bibliotekene Facebook?

Bruker bibliotekene Facebook i dag? Et søk på termen 'bibliotek' gir 30 treff på grupper ('Groups'):

The screenshot shows a Facebook search interface with the search term 'bibliotek'. The results are filtered to show 28 groups. The top results include:

- Lindesnes bibliotek** (Norway): 3 members, Entertainment & Arts - Books & Literature. Matched: Name.
- Informatikkbibliotekets venner** (Norway): 10 members, Organizations - Academic Organizations. Matched: Description.
- Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek (Arbark)** (Global): 2 members, Organizations - Academic Organizations. Matched: Name.
- Bibliotek- og informasjonsvitenskap, HIO 2002-2005** (Global): 31 members, Student Groups - Classes & Departments. Matched: Name.
- Bibliotek- og informasjonsvitenskap (Tjernesstudium) ved HIO** (Global): 9 members, Student Groups - Academic Groups. Matched: Name.
- BOB - Bergen Offentlige Bibliotek** (Global): 11 members, Entertainment & Arts - General. Matched: Name.
- Deichmanske bibliotek -- Oslo public library** (Global): 56 members, Entertainment & Arts - Books & Literature. Matched: Name.
- Gruppen for oss som digger bibliotekaren på** (Global): No members listed.

De fleste gruppene ser ut til å være av typen 'bibliotekets venner'. Foreløpig har et mindretall tatt i bruk Facebook som kommunikasjonskanal til sine brukere eller som markedsføring av sine tjenester. Så langt er det stort sett bare folkebibliotek som har tatt i bruk Facebook 'offentlig', for eksempel Sør-Varanger bibliotek, Musikkbiblioteket i Stavanger og Lindesnes bibliotek.

Lindesnes bibliotek

Information

Group Info

Name: Lindesnes bibliotek
Type: Entertainment & Arts - Books & Literature
Description: For alle med tilknytning til biblioteket.

Contact Info

Email: post@lib.no
Website: www.lib.no
Office: Wigeland
Street: Rådhusv. 9, Wigeland
City: Sør-Audnedal, Norway

Recent News

- Send e-post eller chat med biblioteket post@lib.no (msn id) - bruk også <http://www.biblioteksvar.no>

Vi tilbyr:

- Åpent trådløst nett.
- 4 PC'er til bruk for publikum - inntil 5 gratis utskrifter
- Filmsamling på DVD.
- Lydbøker på CD for ungdom og voksne.
- Bøker - de vi ikke har skaffer vi.

Lindesnes bibliotek på Facebook – utsnitt

Skyggesiden

Facebook er et spennende sted å være, man kan holde kontakten med venner og bekjente der og kanskje gjenoppdage gamle klassekamerater. Men noen klager også over at man fort blir 'hekta' og bruker for mye tid på Facebook.

Videre fins her en blanding av seriøse og mindre seriøse innslag, og det er vanskelig ved første øyekast å skille disse fra hverandre, noe som også er et problem med søking på nettet generelt. For å ta søkeeksemplet 'bibliotek', fant jeg ei gruppe som kaller seg 'Gruppen for oss som digger bibliotekaren på (...) bibliotek'. Det er vanskelig å si om bibliotekaren går god for opprettelsen av denne gruppa og om vedkommende syns det er greit. Her beveger vi oss inn på de

mindre flatterende sidene ved Facebook. Det har vært en del skriverier i det siste om Facebook og personvern. Det er også rapportert at enkeltindivider eller grupper blir mobba på Facebook. Det er mulig (og altfor lett) å opprette profiler eller grupper i andres navn, og dette blir også misbrukt på Facebook. Spesielt kjendis-profiler kan man lure på om er til å 'stole på'. Datatilsynet råder folk til å sjekke om ei gruppe har en personvernpolicy og ta aktivt stilling til gruppa⁴. Facebook selv oppfordrer til å rapportere inn misbruk med en innrapporteringsfunksjon ('Report').

Det kan være greit å være klar over at Facebook forbeholder seg retten til å videreselge all informasjon som du legger der. Eierne sier de ikke har tenkt å bruke denne muligheten, men man vet ikke hva som vil skje med disse dataene, dersom Facebook skifter eiere.

Dessuten, når du melder deg inn i Facebook, er dine profilinnstillinger satt veldig åpent, noe som mange kanskje ikke er klar over. Hvis du ikke legger inn noen restriksjoner, kan hvem som helst søke deg opp, også markedsanalytikere, potensielle arbeidsgivere og rekrutteringsbyråer. En venn av meg ble nylig oppringt av et byrå, som oppga at de hadde funnet ham på Facebook! Datatilsynet oppfordrer til varsomhet med tanke på hva man legger ut av personlige

⁴Datatilsynets Facebook-råd:
http://www.datatilsynet.no/templates/article___1834.aspx<http://www.tu.no/data/article103054.ece>

opplysninger, bilder og e-postadresser. Du må selv sette deg inn i hvilke avkrysningsvalg du kan gjøre for å beskytte personlige opplysninger. Du kan endre på slike innstillinger under 'Privacy'.

Facebook sine videre planer

Facebook har nå over 24 millioner brukere, og det går rykte om at større aktører som Yahoo og Google ønsker å kjøpe Facebook. Eierne av Facebook sier de ikke er interessert i å selge. I stedet ønsker selskapet å utvikle Facebook til en åpen plattform for andre applikasjoner. Andre aktører skal kunne bygge applikasjoner som virker både innenfor Facebook og på egne nettsteder. Det blir spennende å følge med på hva som skjer videre her.

Hva bør bibliotekene gjøre?

Det er vanskelig å anbefale bruk eller ikke bruk av Facebook. Det får være opp til hvert bibliotek hvordan man ønsker å ta det i bruk. Hvis man vurderer å legge inn informasjon om biblioteket, bør man sette seg inn i Datatilsynets Facebook-råd, og være spesielt oppmerksom på svakheter rundt personvern og håndtering av e-postadresser. Ved innmelding bør man være varsom med å oppgi sin 'vanlige' e-postadresse, så opprett heller en ny e-postadresse du senere lett kan erstatte, i tilfelle du mottar spam og andre e-poster du ikke ønsker i innboksen din.

Jeg syns ikke man skal kreve at bibliotekansatte som enkeltindivid melder seg inn, men biblioteket kan jo for

eksempel opprette en gruppeprofil for bibliotekets brukere.

Anita Øynes

Nytt(ig) fra BIBSYS brukerstøtte

Institusjonskode for forfatter

Vi har fått flere henvendelser om hvilke institusjonskoder som skal brukes ved registrering av institusjonstilknytning for forfatter ved registrering av vitenskapelig monografi eller artikkel i antologi i Bibliotekbasen. Institusjonskoder for universiteter og høyskoler er tilgjengelig på nettsidene for DBH - Institusjoner, se:

http://dbh.nsd.uib.no/dbhvev/org/org_inst_rapport.cfm

Velg først institusjonstype. Klikk så på lenken 'Vis instkode' oppe til høyre på siden. Da vil institusjonskode for den enkelte institusjon bli vist foran institusjonsnavnet.

Hege Johannesen

Import fra ITAR

Nye ITAR-publikasjoner og nyeste versjon av ITARs autoritetsregister for vitenskapelige publiseringskanaler blir gjort tilgjengelig i BIBSYS ForskDok omkring den 20. hver måned.

Import av ITAR-publikasjoner er et

alternativ til egenregistrering. ITAR-publikasjoner kan også brukes for å kvalitetssikre egenregistrerte publikasjoner. Funksjonen 'ITAR-import' er tilgjengelig under fanen 'Publikasjoner' i BIBSYS ForskDok dersom du er superbruker. Forskjellen mellom importerte og egenregistrerte publikasjoner er at førstnevnte automatisk blir godkjente for rapportering til Database for statistikk om høgre utdanning (DBH). Egenregistrerte poster må godkjennes manuelt for å komme med i rapporten til DBH.

ITARs autoritetsregister for vitenskapelige publiseringskanaler brukes ved registrering av artikkel i vitenskapelig tidsskrift, serie eller antologi, og ved registrering av vitenskapelig monografi. Dvs alle resultat kategorier som teller som vitenskapelig publisering mhp rapportering til DBH. For å få lagret slike registreringer, må opplysninger om publiseringskanal hentes fra autoritetsregisteret. For andre resultat kategorier, for eksempel lærebok, kan opplysninger om publiseringskanal enten hentes fra autoritetsregisteret eller legges inn som fritekst.

Hege Johannesen

Håndbok for BIBSYS Lisa

Enkle hjelpetekster som beskriver utfyllingen av de enkelte feltene i BIBSYS Lisa er tilgjengelig via spørsmålsteget (?) oppe i høyre hjørne i alle skjermene. I tillegg er det nå laget en

ny håndbok 'Lisensadministrasjon – Veiledning'. Denne er tilgjengelig på våre nettsider for BIBSYS-bibliotek, bl.a. via nettsiden 'Håndbokoversikt'.

Hege Johannesen

Savner dere Tidsskriftsøk?

Ta en titt på 'Spørsmål og svar om BIBSYS Ask' på våre nettsider for BIBSYS-bibliotek, spørsmålet: 'Jeg savner Tidsskrift-Søk og Musikk-søk som fantes i gamle BibSøk Nett. Hva gjør jeg nå?'

Timo Brøyn

I-analytter

Bare en liten påminnelse til dere som registrerer I-analytter. Når dere registrerer en I-analytt til et hefte i en monografiserie (såkalt 'lenkeserie') skal I-analytten lenkes til hefteposten, ikke til serieposten. Feil her får uheldige konsekvenser i programutviklingen.

Anne Munkebyaune

Tegnsett og eksport fra BIBSYS Ask til e-post

Ved eksport av poster via e-post brukes unicode for å presentere spesialtegn som for eksempel samisk tegn. De fleste mailservere takler dette fint og posten vil bli presentert som den skal i den mottatte

e-posten.

Enkelte mailservere kan skape problemer ved at de endrer tegnsettet i de mottatte e-postene til ISO-8859-1 (Latin.1). Dette fører til at spesialtegnene vil bli presentert som en 'kryptisk' to-tegnkombinasjon. Vedlegget i e-posten må da lagres for eksempel på egen PC og innholdet vil bli presentert korrekt i andre typer programmer som takler unicode, for eksempel Word.

Timo Brøyn

BIBSYS-nytt for 18 år siden

Vi sakser fra 'BIBSYS – på baksiden'

Ny leder

Det gikk ikke som ryktene kunne fortelle, at den tidligere klubb-formannen på Norsk Jernverk skulle bli ny leder for BIBSYS.

Lederspørsmålet ble likevel ikke avgjort ved en enkel håndbak på Ole Husbys kontor, slik styreformannen skal ha foreslått, visstnok etter sterkt press fra ovennevnte klubbformann.

Ryktene om at styreformannen har planer om å selge BIBSYS for å kunne leve av rentene, er kanskje heller ikke pålitelige?

Vinnere av påskekryssord i nr 1. 2007

1. Tone Christine Bogh, Informatikkbiblioteket
2. Berit Strange, Informatikkbiblioteket

Vinnerne får tilsendt premie i posten.

Løsning på påskekryss

T	R	E	K	K	O	P	P	F	U	G	L	___	R
I	E	P	E	R	___	O	P	E	R	A	___	O	E
L	O	L	L	A	N	D	___	I	E	___	C	S	V
V	R	E	N	G	___	C	O	L	D	P	L	A	Y
E	G	G	E	___	M	A	O	___	D	U	O	___	S
K	A	R	R	I	___	S	R	U	___	R	U	S	K
S	N	Ø	___	N	A	T	T	L	I	G	___	A	U
T	I	T	A	N					R	A	M	M	E
A	S	E	L	L					E	T	___	___	S
V	E	N	D	E					T	O	R	U	P
D	R	___	E	D					T	R	E	V	I
E	___	I	B	N					E	I	D	___	L
L	___	M	A	I	S	___	V	I	S	U	E	L	L
I	___	A	R	N	A	___	S	T	E	M	P	L	E
N	___	T	A	G	G	E	___	A	T	___	L	___	R
G	A	R	N	___	___	K	U	R	T	O	A	S	I
E	V	A	___	S	E	G	L	___	E	S	S	E	N
N	T	___	F	A	X	___	K	A	R	L	S	E	N
E	A	G	L	E	___	M	E	D	E	O	___	R	E

Agurkkryssord

1			2	3	4	5	6	7				8	9
			10						11		12		
13	14	15						16		17			
18					19		20			21			
22				23		24		25	26		27		
28				29	30		31						
	32		33			34		35			36		37
38		39					40		41				
42			43					44			45		
		46						47	48	49			
50	51				52		53						
54												55	
56					57						58		
59			60						61	62			
63						64		65		66			
		67											

Innleveringsfrist 15. august 2007. Løsningen sendes til: BIBSYS, 7491 Trondheim. Husk navn og adresse. Alternativet er å scanne løsningen og sende den via e-post til kryssord@bibsys.no. Vi trekker ut tre vinnere som vil få premie fra oss i posten.

Vannrett

- 1 Biblioteksystem
- 8 Motororganisasjon
- 10 Forfatter
- 12 Ren
- 13 Krokodillefirma
- 16 Tåke
- 18 By og provins
- 19 Internettprotokoll
- 21 Lage mat
- 22 Fugler
- 24 Elv
- 27 Tittel
- 28 Forelder
- 29 Jast
- 31 Deksel
- 32 Biblioteksystem
- 35 Bolig
- 36 Tidlig utviklingsstadium
- 39 Konsortium
- 41 Konkurranse
- 42 Stort bibliotek
- 43 Database
- 45 Nordmann
- 46 Utenfor
- 47 Enzym
- 50 Dyr
- 52 Bare hos menn
- 54 Plaggdel
- 55 Grunnstoff
- 56 Kve
- 57 Mål
- 58 Stenger
- 59 Folder
- 61 Alder
- 63 Jentenavn
- 64 Dyret
- 66 Mat
- 67 Sommeraviser

Loddrett

- 1 Preposisjon
- 2 Elv
- 3 Internasjonal organisasjon
- 4 Tapt stilling
- 5 Biblioteksystem
- 6 Båt
- 7 Mediebedrift
- 8 Bemidlede
- 9 Fugler
- 11 Høflig tiltale
- 12 Snekkerhjelpemiddel
- 14 Luftkrevende
- 15 Elv
- 17 Tettbygd
- 20 Skjerm (eng.)
- 23 Dyr
- 25 Gmlt landbruksredskap
- 26 Avtar
- 30 Svitsj
- 33 Prefiks
- 34 Greier
- 37 Asiatiske
- 38 Dekorert
- 40 Feste
- 44 Far
- 46 Aseksuell
- 48 Flau
- 49 Forfatter
- 51 Kunststoff
- 53 Styre
- 58 Forråtnelse
- 60 Stolpe
- 62 Suffiks
- 64 Bærerredskap

